

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

**ROMÂNIA
BUCUREȘTI**
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
www.cna.ro

**Autoritate publică
autonomă**
Tel.: 00 4 021 3055356
Fax: 00 4 021 3055354
cna@cna.ro

Decizia nr. 1084 din 28.11.2019
privind sancționarea cu somație a S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L.,
PLOIEȘTI, Str. Democrației nr. 28A, spațiul de lucru nr. 2,
Construcția C1, parter, jud. PRAHOVA
CUI: 14954665 Fax: 0378.603.160
e-mail: office@rtv.net

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
București, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 28 noiembrie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele întocmite de Direcția Monitorizare în baza reclamațiilor înregistrate sub nr. 12450/21.11.2019, cu privire la ediția din 12.11.2019 a emisiunii "Ultima oră", respectiv nr. 12560/25.11.2019, cu privire la ediția din 24.11.2019, ora 19.00, a emisiunii "Alege România", difuzate de postul de televiziune România TV.

Postul de televiziune ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.6/09.06.2011 și decizia de autorizare nr. 1779.1-6/01.11.2011).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea rapoartelor de monitorizare și a vizionării unor înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. a încălcat prevederile art. 40 alin. (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), precum și dispozițiile art. 8 din Decizia nr. 781/2019 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare.

Conform dispozițiilor Codului audiovizualului:

Art. 40 - (4) Moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.

Potrivit dispozițiilor Deciziei 781/2019:

Art. 8 - Cu 24 de ore înainte de începerea votării și până la închiderea urnelor sunt interzise difuzarea oricăror mesaje și comentarii cu conținut electoral, a emisiunilor și spoturilor electorale, precum și invitarea sau prezentarea în programe a candidaților și a reprezentanților acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 9.

În fapt, postul România TV a difuzat în data de 12.11.2019, în intervalul orar 18.58-20.00, emisiunea **Ultima oră**, moderată de Lili Ruse.

Potrivit raportului de monitorizare, în cadrul emisiunii au participat, în calitate de invitați: Cristina Trăilă - PNL; Bogdan Chirieac- analist politic; Mirel Palada- sociolog; Liviu Pop- PSD.

Redăm din raportul de monitorizare conținutul avut în vedere de membrii Consiliului la stabilirea încălcării prevederilor art. 40 alin. (4) din Codul audiovizualului:

“S1 (rep.18.52-25.50, sel.12-19) Lili Ruse: *Cât ia din votanții lui Barna, cât ia din votanții lui Diaconu?*

Mirel Palada: *Iohannis?*

Lili Ruse: *Iohannis, da sau Paleologu.*

Mirel Palada: *Nu, de la Barna o sa ia. De la Barna o să ia, nu are rost să ne ascundem după deget. De la Barna, probabil aici o să avem, conform cu sondajele pe care le avem și cu ce s-a întâmplat în 2009 unde e o situație asemănătoare. În care îl aveai pe Crin Antonescu. Acesta e Crin Antonescu (îl indică pe Barna), din 2009 și a fost o dezamăgire pentru cei care au votat cu dânsul, că nu a intrat în turul 2. Deci, îl avem aici pe Băsescu, acesta este Băsescu (îl indică pe Iohannis) și acesta de aici este Geoană (o indică pe Dăncilă) și ăsta de aici este Crin Antonescu. La vremea respectivă, Crin Antonescu am avut așa. Am avut o treime care a stat acasă, totalmente dezamăgiți. Am avut o minoritate, nu mai știu care a fost procentul, care a votat cu Băsescu, la vremea respectivă. Cu Băsescu. Și am avut marea majoritate a PNL-ului, la vremea respectivă care a votat cu Geoană. Acum este pe dos, cum spun sondajele. Votanții USR au trei lucruri în cap: anti PSD, plăcuțe suedeze și plăcuțe suedeze anti PSD. Deci, nu ai cum să-i scoți din ale lor. Votanții USR nu pot să facă decât 2 lucruri sau doar 2 lucruri: să stea acasă sau să voteze cu Iohannis. Și vor fi o parte mică, un reziduu care vor vota și cu Dăncilă. Același lucru, pe dos, se întâmplă și aici (îl indică pe Diaconu). Spre deosebire de USR și de Barna unde **avem niște nu zic cuvântul naziști, ca să nu vă supărați pe mine.***

Lili Ruse: *Nu, nu, chiar nu.*

Mirel Palada: **Niște cvasinaziști care votează în manieră cvasifascistă și care au niște valori cvasifasciste în cap, avem aici niște oameni de bun simț (indică pe Diaconu), oameni normali.**

Lili Ruse: *Ei, haideți, zău, nu e, nu e frumos.*

Cristina Trăilă: *Este o discriminare. Cum îi catalogați dvs. pe cei din USR la modul acesta?*

Mirel Palada: *Votanții ALDE și Pro România sunt niște oameni de bun simț care votează cu, într-o anumită măsură, în mare măsură votează cu PSD-ul, unii într-adevăr vor fi dezamăgiți și vor merge și atunci se vor echilibra cât de cât. În momentul de față, prima șansă, nu are rost să ne ascundem după degete, așa spun cifrele acum, așa spuneau și înainte, prima șansă o are Klaus Iohannis. Acum, întrebarea este: în ce măsură pe parcursul acestor două săptămâni această rimă șansă ...nu ziceți nimic, parcă dumneavoastră erați rea și mă întrerupeați:?. Am zis că prima șansă o are Iohannis...*

Lili Ruse: *Nu suntem copii mici, acum stați să vă certați ca la grădiniță.*

Mirel Palada: *Prima șansă o are Iohannis.”*

În urma analizării raportului, membrii Consiliului au constatat că, față de afirmațiile de natură acuzatoare făcute de invitatul emisiunii, domnul Mirel Palada, la adresa votanților USR, respectiv: *“Votanții USR au trei lucruri în cap: anti PSD, plăcuțe suedeze și plăcuțe suedeze anti PSD. Deci, nu ai cum să-i scoți din ale lor.”*, *“Spre deosebire de USR și de Barna unde avem niște nu zic cuvântul naziști, ca să nu vă supărați pe mine.”*, *“Niște cvasinaziști care votează în manieră cvasifascistă și care au niște valori cvasifasciste în cap, avem aici niște oameni de bun simț (indică pe Diaconu), oameni normali.”* - moderatoarea emisiunii nu a avut o reacție fermă și nu a solicitat invitatului să explice care sunt faptele cu care probează afirmațiile acuzatoare, așa cum impun prevederile art. 40 alin. (4) din Codul audiovizualului.

Conform dispozițiilor invocate, moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.

Or, reacțiile moderatoarei emisiunii față de afirmațiile invitatului s-au limitat la poziții precum: *“Nu, nu, chiar nu.”* sau *“Ei, haideți, zău, nu e, nu e frumos”*, astfel încât publicul telespectator nu a putut să evalueze cât de justificate sunt respectivele acuzații formulate la adresa votanților USR, cărora le sunt atribuite atitudini sau comportamente condamnate istoric și legal de societatea contemporană.

Cu privire la emisiunea *Alege România*, difuzată de postul de televiziune România TV în data de 24.11.2019, în intervalul orar 19:00-20:00, membrii Consiliului au constatat difuzarea acesteia cu încălcarea prevederilor art. 8 din Decizia nr. 781/2019, în condițiile în care, așa cum rezultă din raportul de monitorizare, aceasta a conținut mesaje și comentarii cu caracter electoral.

Redăm spre exemplificare din raportul de monitorizare:

“(...) S1(rep.46.10-47.56, sel.24-19) Moderatoare: Suntem tot acolo la sediul PSD, doamnelor și domnilor, Gabriela Firea surâzătoare pe scările partidului. Lili Ruse este agitație mare acolo la PSD, ce se întâmplă, cine a mai venit la sediul Partidului Social Democrat. Știm că Viorica Dăncilă este deja înăuntru. Pe cinei ai lângă tine Lili Ruse?

Lili Ruse, jurnalist România TV în direct de la Sediul PSD: Bun găsit din nou Simona sunt aproximativ 200 de membri ai organizației de București veniți aici. Ascultați...

Au fost difuzate imagini în direct de la Sediul PSD. În spatele jurnalistei Lili Ruse s-a aflat un grup de susținători care au strigat: Dăncilă, Dăncilă, Dăncilă.

*Lili Ruse, jurnalist România TV în direct de la Sediul PSD: **Au venit Simona să-și exprime susținerea pentru doamna Dăncilă și o să vă rog să mă ajutați. Doamnă, am vorbit cu dumneavoastră mai devreme spuneți că ați venit aici.***

*Susținător 1: **Pentru a o susține pe doamna Viorica Dăncilă pentru că este un om deosebit. A dovedit...***

*Lili Ruse, jurnalist România TV în direct de la Sediul PSD: **Haideți să nu facem ... încă nu s-au încheiat alegerile. Știți indiferent dacă pierde sau câștigă doamna Dăncilă trebuie să rămâneți aici?***

*Susținător 1: **Da și nu numai pe dânsa, pe tot partidul îl susținem pentru că sunt...au dat dovadă de multe lucruri care sunt pentru noi, atât pensionari cât și angajații, doctorii... A făcut foarte mult pentru noi, pentru țară. Am fost mulțumiți și suntem mulțumiți de dânsa și o susținem. Atât pe dânsa...***

*Sorin Roșca Stănescu: **Ne-am culcat cu un președinte și ne-am trezit cu altul... Dumneavoastră vă referiți la PSD?***

*Moderatoarea: **Păi nu știu, vedem în seara asta cum va fi. Mă gândesc dacă scorurile evoluează așa cum ne sugerează Niels, de fapt, nu țin batista asta în buzunar, nu o mai pun nici la loc, o pun pe frunte!***

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării înregistrării, membrii Consiliului au constatat că materialul audiovizual ce a făcut obiectul analizei a fost difuzat anterior închiderii urnelor în data de 24 noiembrie 2019, ziua în care s-a desfășurat al doilea tur de scrutin pentru alegerile prezidențiale, și a prezentat susținători ai unui candidat, mesaje și comentarii cu conținut electoral, situație de natură să contravină dispozițiilor art. 8 din Decizia CNA nr. 781/2019 cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor invocate, cu 24 de ore înainte de începerea votării și până la închiderea urnelor sunt interzise difuzarea oricăror mesaje și comentarii cu conținut electoral, a emisiunilor și spoturilor electorale, precum și invitarea sau prezentarea în programe a

candidaților și a reprezentanților acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 9, respectiv acordarea unui drept la replică sau rectificare.

Față de toate aceste aspecte, constatând încălcarea prevederilor legale anterior menționate, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus și au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu somație publică.

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1 Radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.6/09.06.2011 și decizia de autorizare nr. 1779.1-6/01.11.2011 pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV) se sancționează cu **somație publică** pentru încălcarea prevederilor art. 40 alin. (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare precum și a dispozițiilor art. 8 din Decizia nr. 781/2019 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2 În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a Curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3 Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul ROMÂNIA TV, deoarece, în emisiunea „Ultima oră” din 12 noiembrie 2019 un invitat a formulat afirmații acuzatoare la adresa votanților USR, iar moderatoarea emisiunii nu și-a respectat obligația impusă de dispozițiile art. 40 din Codul audiovizualului de a solicita ferm interlocutorului să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.

De asemenea, sancțiunea a fost aplicată și pentru prezentarea unor mesaje și comentarii cu caracter electoral, în cadrul emisiunii „*Alege România*” din data de 24 noiembrie 2019, înainte de ora închiderii urnelor, faptă interzisă de dispozițiile art. 8 din Decizia CNA nr. 781/2019 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit,

Serviciul Juridic, Reglementări și Relații Europene
Șef serviciu Dumitru Ciobanu